

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Krov se jača dok sija sunce: aktualna kretanja i rizici u hrvatskom bankarskom sektoru

29. stručna konferencija Financijsko tržište

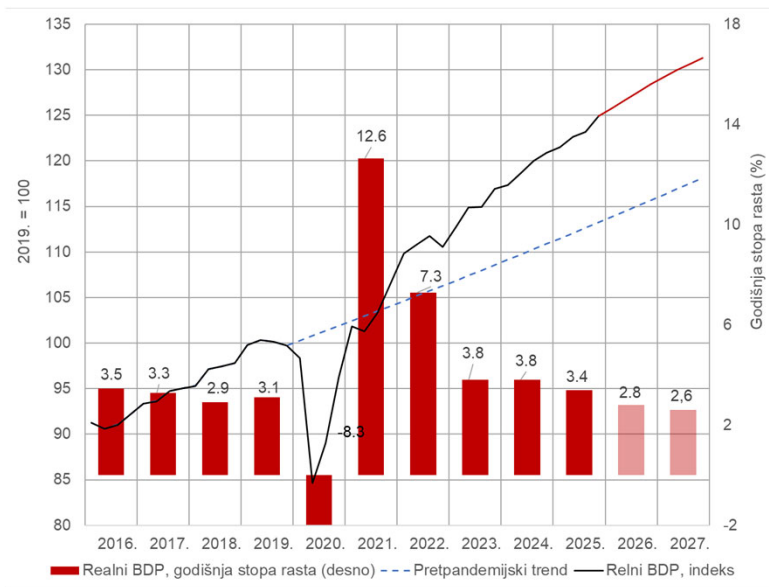
Boris Vujčić, guverner HNB-a

Opatija, 7.-8. svibnja 2026.

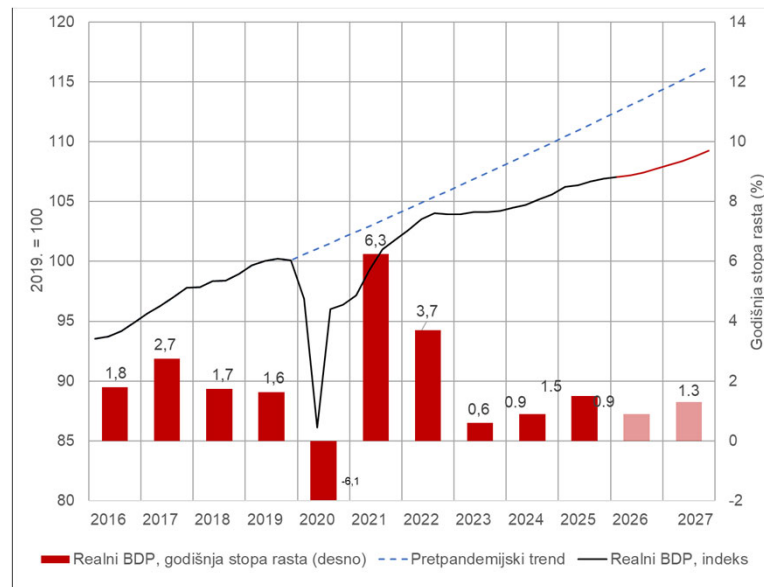
Gospodarska aktivnost u Hrvatskoj znatno je iznad pretpandemijskog trenda

Hrvatska

Izvor: HNB, Eurostat

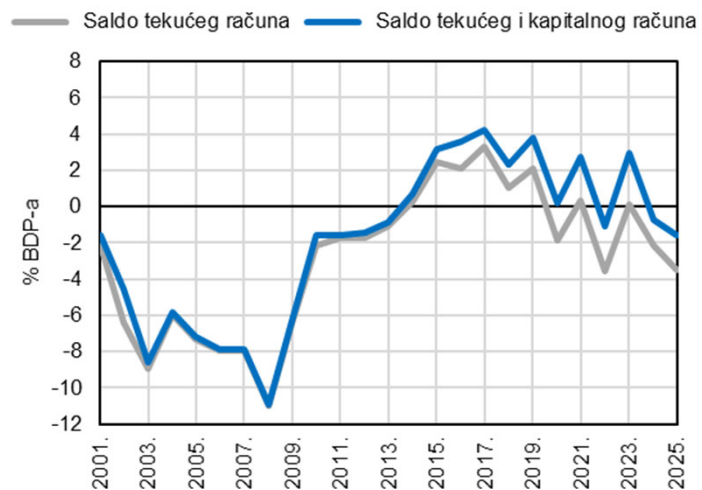
Euro područje

Izvor: ESB, Eurostat

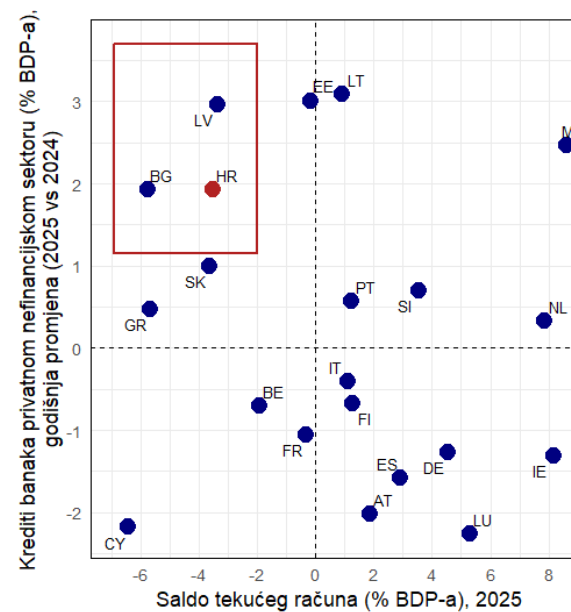
No, vidljivo je ponovno akumuliranje makroekonomskih neravnoteža

Snažna domaća potražnja produbljuje robni deficit, što pogoršava vanjsko-trgovinsku bilancu

Izvori: Projekcija HNB-a

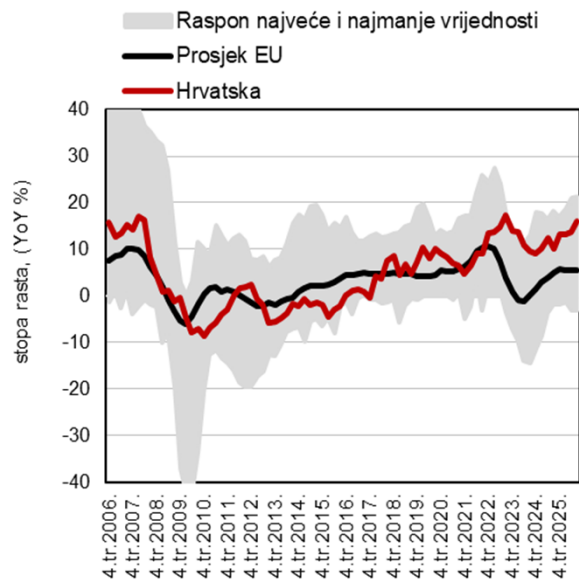
Rast kredita privatnom sektoru u Hrvatskoj odvija se uz pogoršanje salda tekućeg računa

Izvor: ESB (BSI, MNA, BPS)

Hrvatska među zemljama EU s najizraženijom kombinacijom snažnog kreditnog rasta i visokog omjera cijena stambenih nekretnina i dohotka

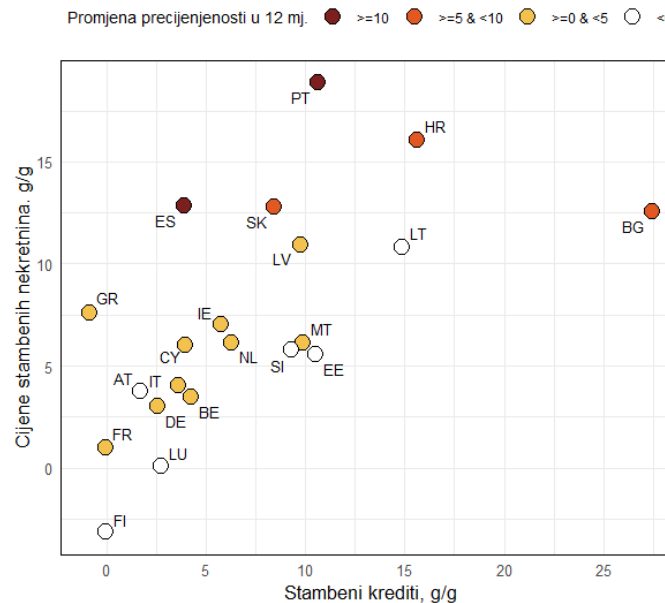
Rast cijena stambenih nekretnina u Hrvatskoj je jedan od najviših u EU-u

Napomena: Sivom bojom je označen raspon najmanje i najveće vrijednosti godišnjih stopa promjene cijena stambenih objekata u članicama EU-a.
 Izvor: Eurostat

HRVATSKA NARODNA BANKA
 EUROSUSTAV

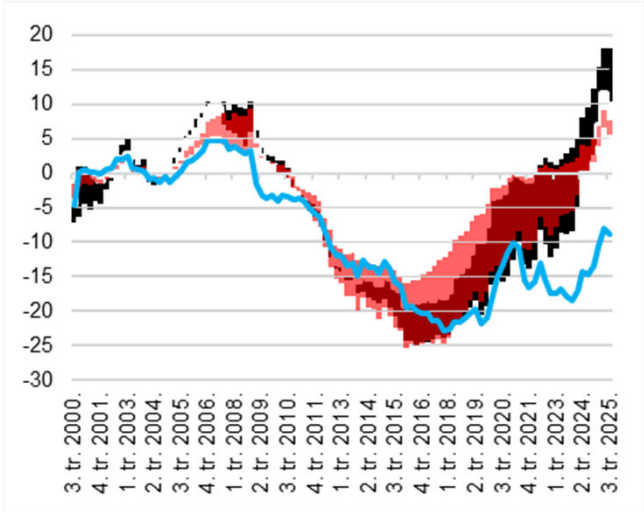
Hrvatska kombinira snažan kreditni rast, dvoznamenkasti rast cijena i daljnji porast omjera cijena stambenih nekretnina i dohotka

Napomena: Precijenjenost cijena stambenih nekretnina mjerena omjerom cijena nekretnina i dohotka, kao odstupanje od dugoročnog prosjeka. Posljednja opservacija: 3. tromjesečje 2025. za precijenjenost, 4. tromjesečje 2025. za rast cijena stambenih nekretnina ožujak 2026. za rast hipotekarnih kredita.
 Izvor: ESB (BSI, RESR, RESV)

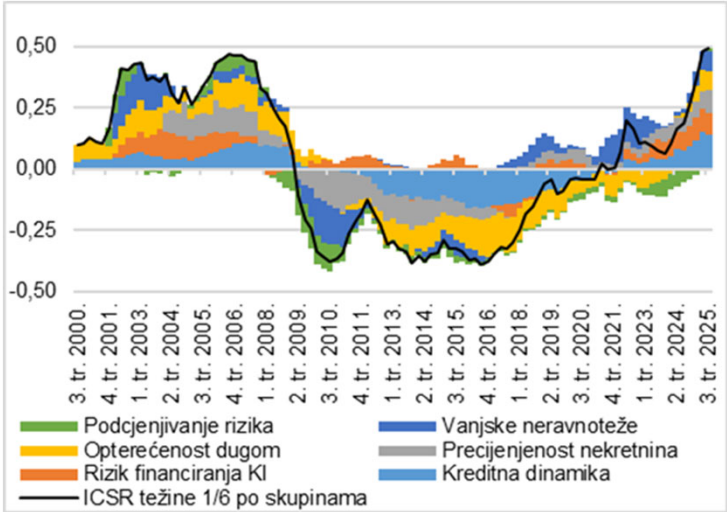
Pokazatelji cikličkih rizika upozoravaju na gomilanje ranjivosti

Snažan kreditni rast doveo je do zatvaranja kreditnoga jaza i njegovog prelaska u pozitivno područje

Napomena: Plava linija prikazuje bazelski kreditni jaz, a crveno i crno osjenčana područja raspon kreditnih jazova koji za Republiku Hrvatsku bolje ispunjavaju signalnu funkciju u odnosu na bazelski jaz.
Izvor: HNB

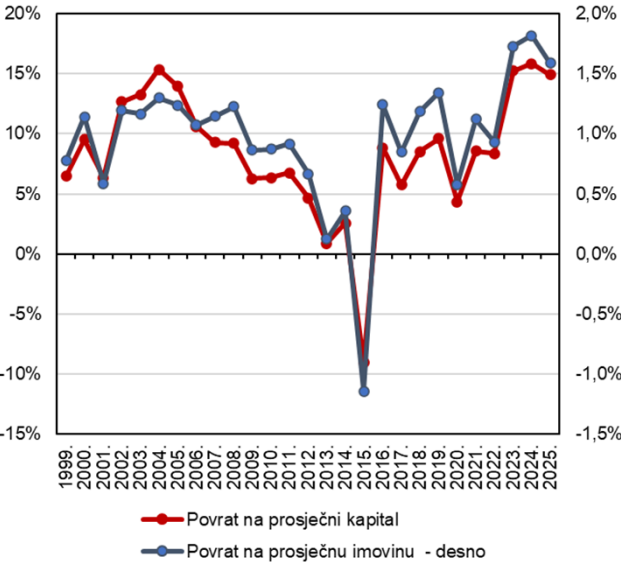
Kompozitni indikator cikličkoga sistemskog rizika (ICSR) premašio je razine uoči svjetske financijske krize

Napomena: Kratica KI označava kreditne institucije.
Izvor: HNB

Profitabilnost i likvidnost banaka na povijesno su visokim razinama

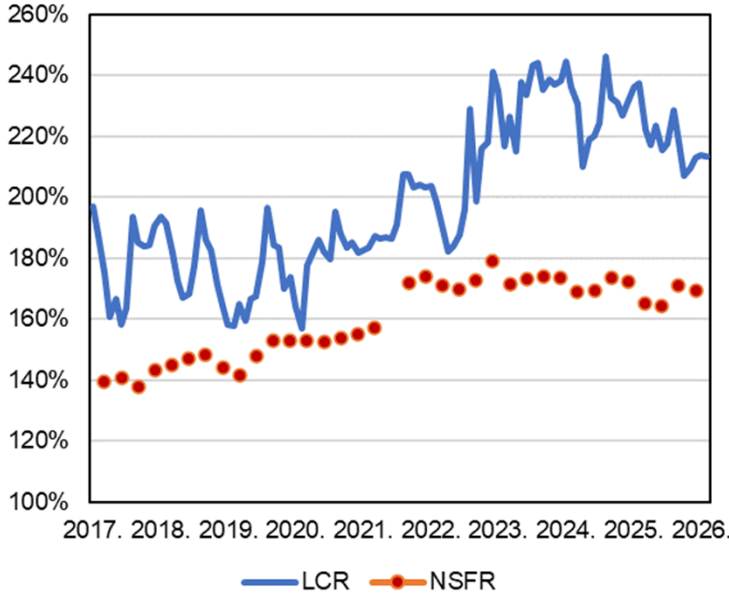
Profitabilnost se zadržava blizu povijesnih vrhova, uz postupno popuštanje s vrhunca ciklusa kamatnih stopa

Izvor: HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

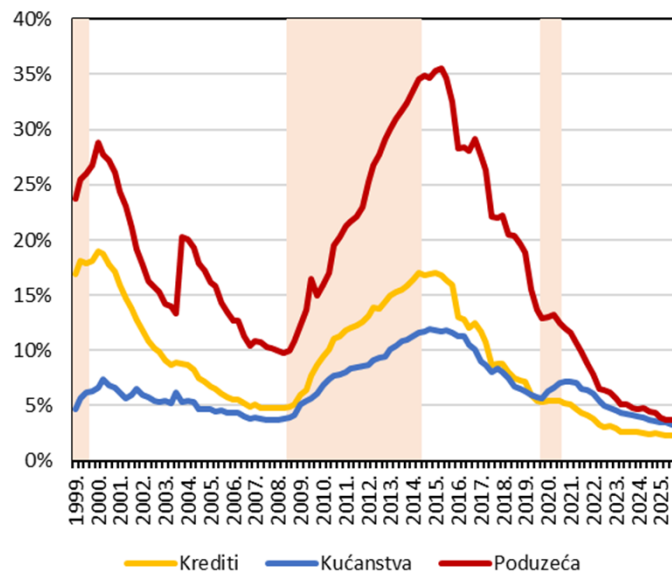
LCR i NSFR ustaljeni na razinama koje višestruko premašuju regulatorni minimum od 100 %

Izvor: HNB

Kreditna kvaliteta na najboljim razinama u dva desetljeća: NPL-ovi na povijesnom minimumu, uz normalizaciju faze 2 nakon vrhunca 2023.

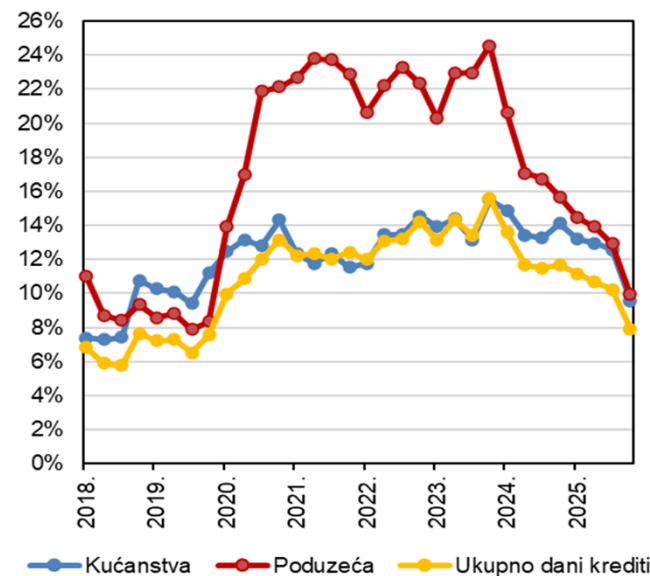
Udio neprihodonosnih kredita na povijesno niskim razinama u svim segmentima kreditiranja

Napomena: Prikazani su udjeli glavnice kredita svrstanih u "B" i "C" rizične skupine. Osjenčana područja odnose se na razdoblja u kojima je godišnja stopa promjene BDP-a negativna.
Izvori: Eurostat, HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

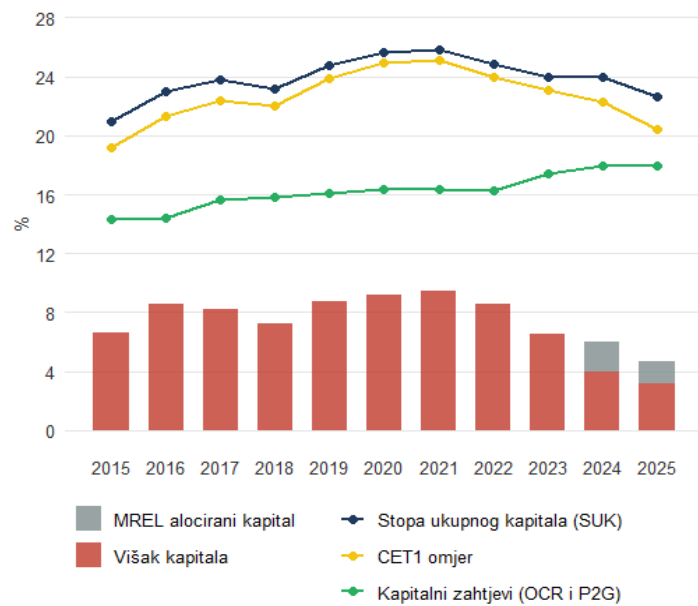
Udio kredita u fazi 2 nastavlja se normalizirati u svim segmentima, najbrže u portfelju poduzeća

Izvor: HNB

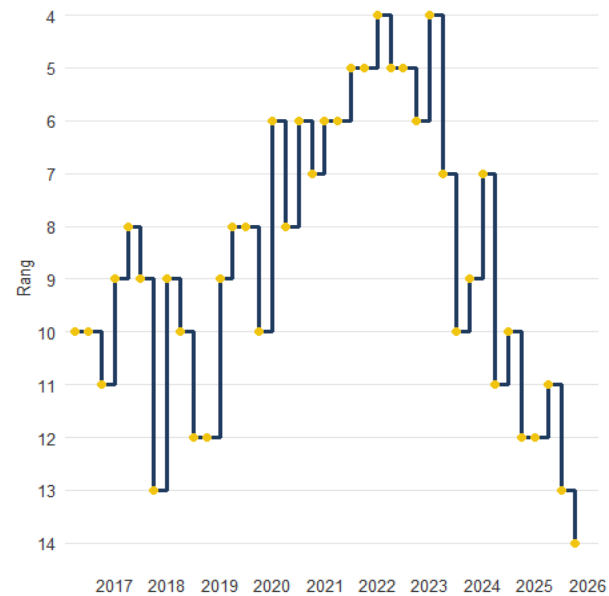
Erozija viškova kapitala usprkos snažnoj profitabilnosti – relativna pozicija Hrvatske u EU pogoršava se od 2023.

Stopa kapitala u silaznom trendu od 2021., uz istodobno povećanje regulatornih zahtjeva prepolovile višak kapitala

Izvor: HNB

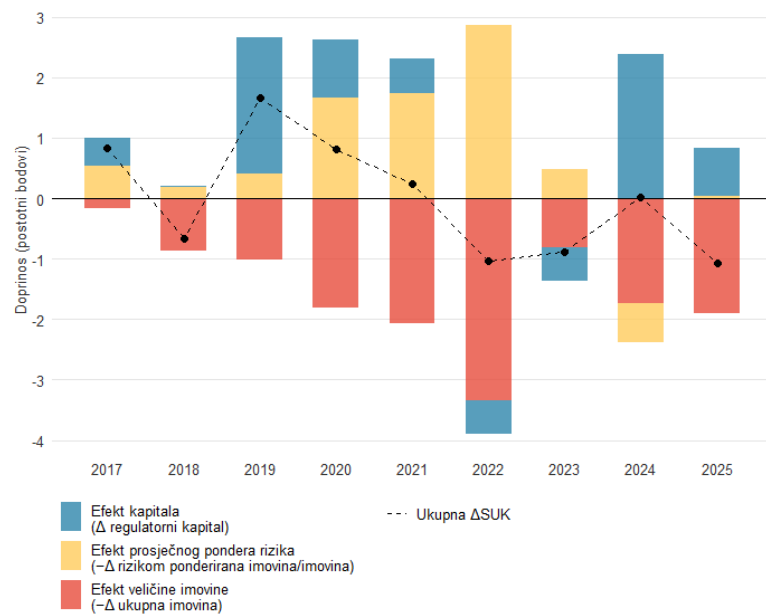
Pad ranga Hrvatske s gornjeg dijela raspodjele EU-27 prema sredini i niže

Napomna: Rang Hrvatske među 27 zemlja EU prema stopi ukupnog kapitala.
Rang 1 = najviša vrijednost.
Izvor: ESB CBD2

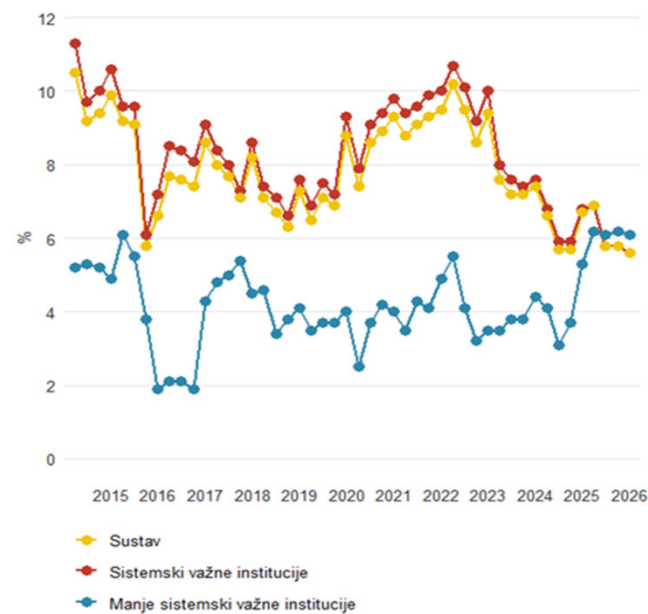
Smanjenje viškova kapitala odraz je rasta rizikom ponderirane imovine i isplata dobiti, uz divergenciju među grupama banaka

Dekompozicija godišnje promjene stope ukupnog kapitala po faktorima

Napomena: Promjena SUK-a (regulatorni kapital/rizikom ponderirana imovina) rastavljena je primjenom aditivne metode logaritamskog srednjeg Divisia indeksa (LMDI), na:
 (i) **efekt kapitala**: doprinos promjene regulatornog kapitala;
 (ii) **efekt veličine imovine**: doprinos promjene ukupne imovine; te
 (iii) **efekt prosječnog rizika**: doprinos promjene omjera rizikom ponderirana imovina u imovini, pri čemu pad omjera (manji prosječni ponder rizika po jedinici imovine) pozitivno doprinosi SUK-u
 Izvor: HNB.

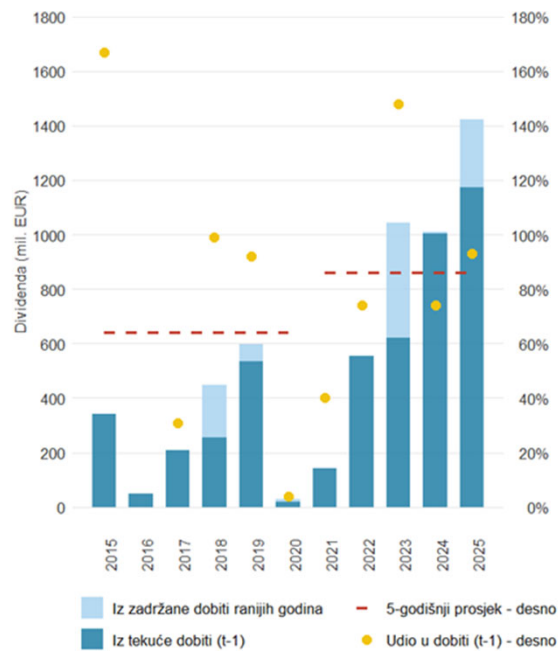
Manje banke ojačale, sistemski važne oslabile viškove kapitala

Napomena: Višak regulatornoga kapitala iznad ukupnoga kapitalnog zahtjeva (OCR) kao postotak rizikom ponderirane imovine. Sistemski važne institucije = OSV institucije.
 Izvor: HNB.

Visoke isplate dobiti ograničavaju organski rast kapitala, no izdavanja dodatnih instrumenata to djelomično kompenziraju

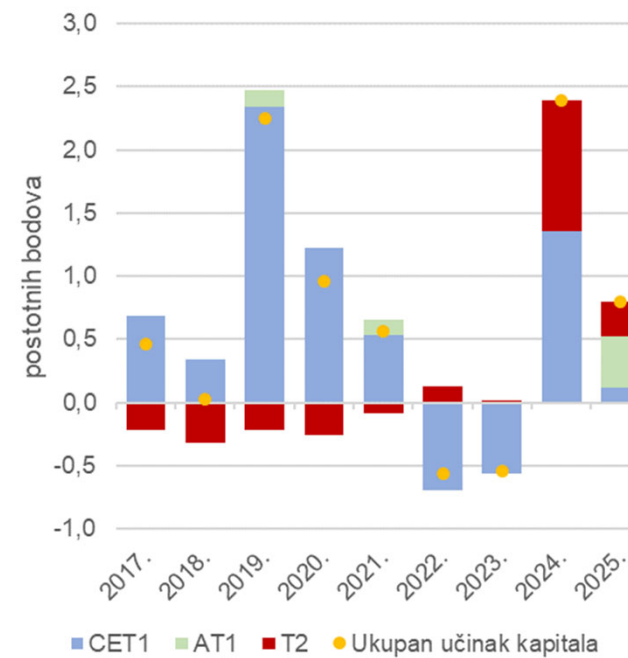
Visoke razine isplate dobiti nakon 2022. ograničavaju organski rast kapitala

Izvor: HNB.

HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

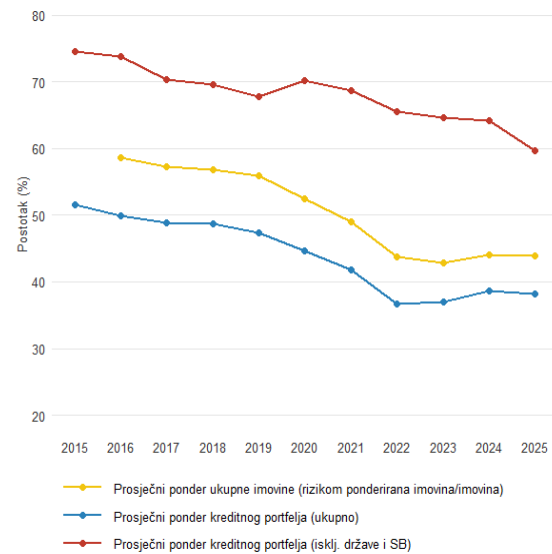
Oslonac kapitalne dinamike pomaknut s CET1-a prema regulatorno priznatim dodatnim instrumentima

Napomena: Dekompozicija godišnjeg doprinosa pojedinih razina regulatornog kapitala (CET1 - redovni osnovni kapital; AT1 - dodatni osnovni kapital; T2 - dopunski kapital) ukupnoj promjeni stope ukupnoga kapitala, izražena u postotnim bodovima. Ukupan učinak kapitala odgovara zbroju doprinosa svih triju kategorija. Izvor: HNB

Stabilizacija prosječnih pondera rizika uz rastuću ulogu sekuritizacija u optimizaciji bilance

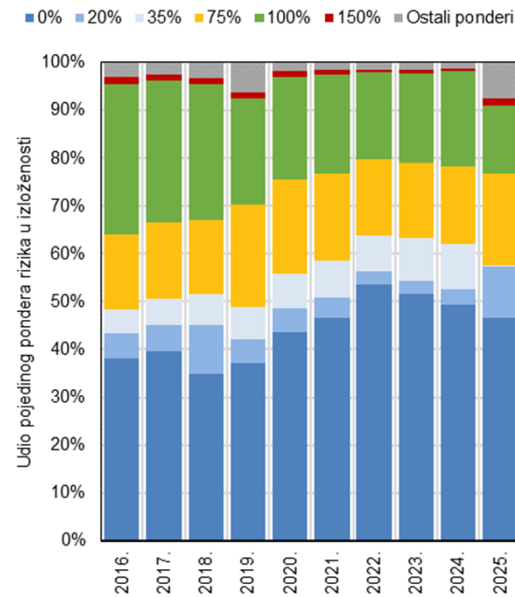
Stabilizacija pondera rizika u 2024.–2025. nakon višegodišnjeg silaznog trenda slabi protutežu rastu izloženosti

Napomena: Prosječni ponder ukupne imovine = rizikom ponderirana imovina / ukupna imovina.
Prosječni ponder kreditnog portfelja = rizikom ponderirana imovina kreditnog portfelja / izloženost portfelja.
Izvor: HNB.

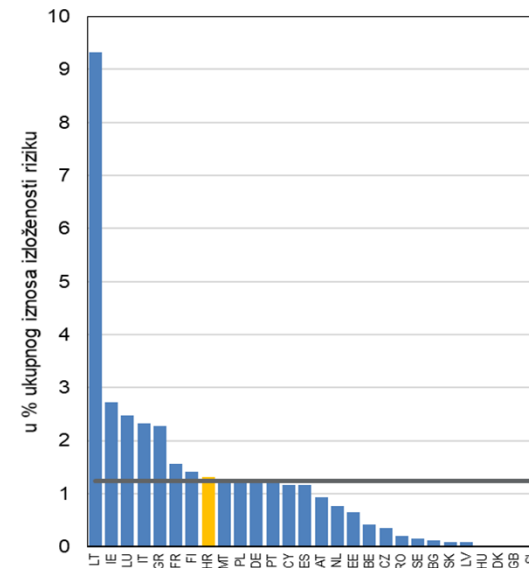
HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

Gotovo polovina kreditnog portfelja klasificirana je u kategorije pondera rizika od 0%

Napomena: Distribucija izloženosti kreditnog rizika vrednovanih standardiziranim pristupom prema kategorijama pondera rizika, izražena kao udio u ukupnoj izloženosti.
Izvor: HNB.

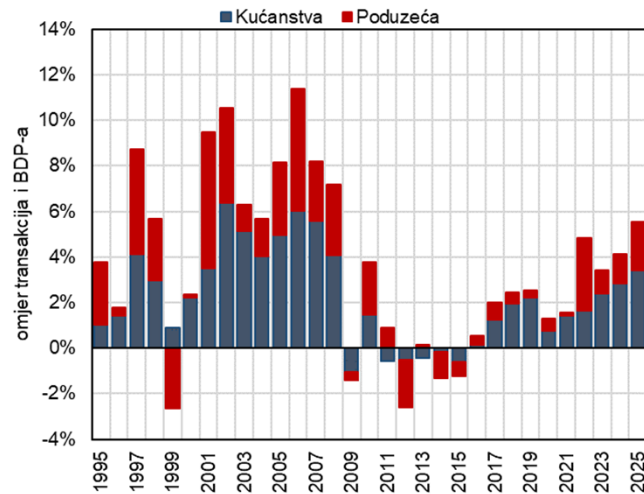
Sekuritizacija su krenule 2022. i već se nalazimo na prosjeku EU

Napomena: Udio sekuritiziranih izloženosti u ukupnoj izloženosti riziku (TREA) banaka, usporedba zemalja EU.
Izvor: ESB (CBD2)

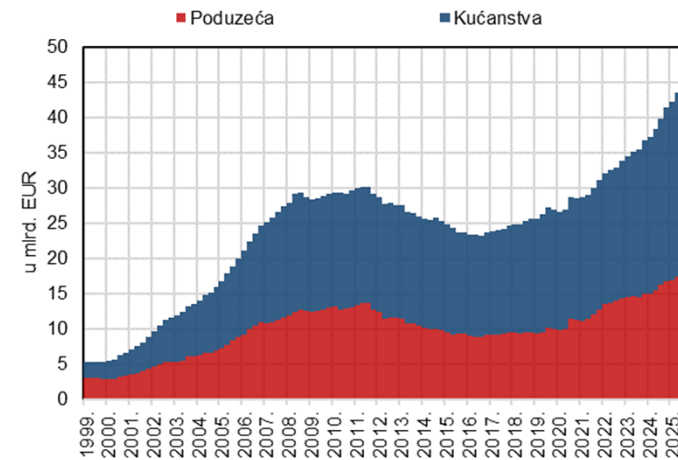
Unatoč tome što traje već gotovo deset godina, kreditni ciklus i dalje ubrzava

Prirast kredita ispod je razine prije 2008.

Izvor: HNB, Eurostat

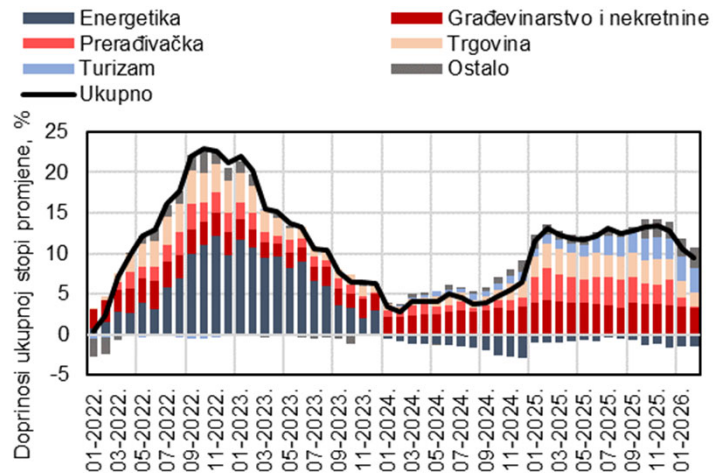
Bankovna izloženost prema privatnom sektoru veća za dvije trećine u odnosu na 2008.

Izvor: HNB

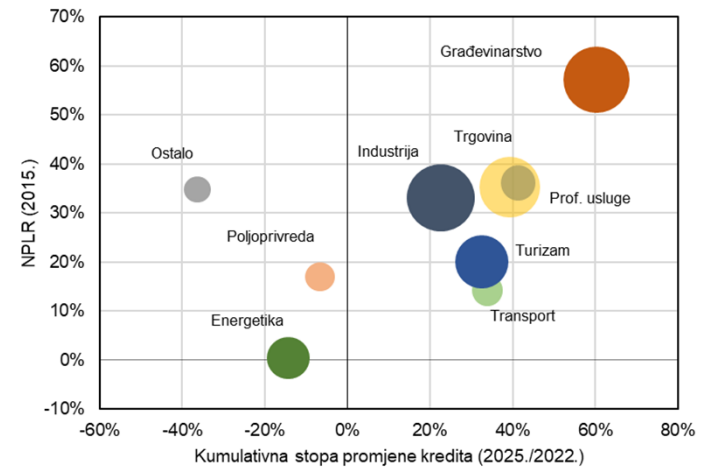
Kreditiranje je usmjereno u djelatnosti čiji prihodi snažno osciliraju s gospodarskim ciklusom

Nastavilo se kreditiranje poduzeća iz procikličnih djelatnosti ...

Napomena: Prikazana je promjena duga na temelju transakcija koja isključuje tečajne, cjenovne i ostale promjene.
Izvor: HNB

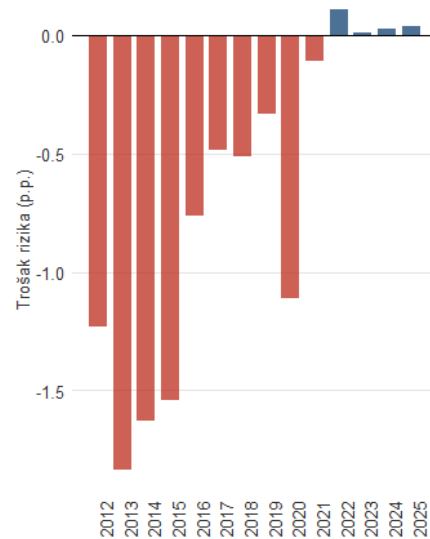
... koje su tijekom globalne financijske krize imale i najveće kreditne gubitke

Napomena: Veličina mjehurića odnosi se na stanje kredita krajem 2025. godine
Izvor: HNB

Niski trošak rizika odraz je povoljnog dijela kreditnog ciklusa, koji može prikriti ranjivosti

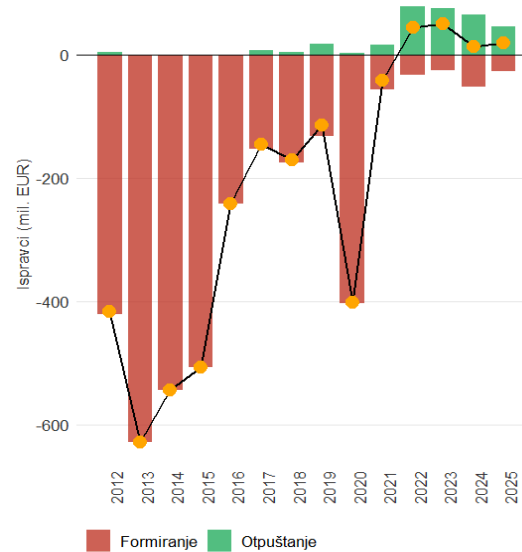
Trošak rizika posljednjih godina u pozitivnom području

Napomena: Sistemski CoR: Σ Ispravci(tok)/ Σ Dani krediti(stanj)
Izvor: HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

Bruto tokovi umanjena vrijednosti: formiranje vs. otpuštanje

Stupci prikazuju bruto tokove na razini pojedinih banaka:
- crveno = suma ispravaka banaka koje su u godini neto formirale,
- zeleno = suma ispravaka banaka koje su u godini neto otpuštale
Crna linija = neto sistemski ispravak (zbroj obje komponente).
Izvor: HNB

Simulacija ROE pod scenarijima CoR-a

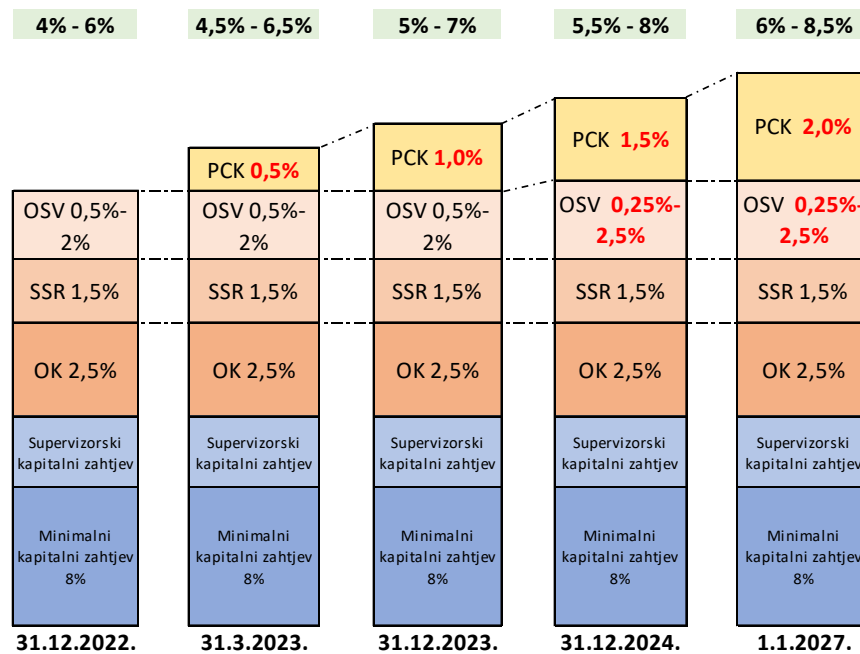
	CoR	ROE	Δ ROE (p.b)
2025. (p82)	0,05%	14,6%	
p50	-0,33%	12,9%	-1,71
p25	-1,14%	9,2%	-5,38
p10	-1,73%	6,6%	-8,04
p5	-2,02%	5,3%	-9,35

Metodologija: Scenarijski trošak rizika izračunava se kao kvantil CoR-a iz distribucije pomnožen s prosječnim stanjem danih kredita te supstituira iznos u 2025. Ostale stavke RDG-a ostaju nepromijenjene; na novu dobit prije poreza primjenjuje se efektivna stopa poreza iz 2025., a kapital se zadržava na razini 31.12.2025.

Što HNB poduzima?

Jačanje otpornosti banaka	Ublažavanje sistemskih rizika
<ul style="list-style-type: none">• U odnosu na cikličke sistemske rizike: protuciklički zaštitni sloj kapitala u skladu s fazom financijskoga ciklusa• U odnosu na strukturne sistemske rizike: zaštitni slojevi za sistemski rizik i za sistemski važne institucije• U odnosu na rizike povezane s tržištem nekretnina: stroža definicija stambene nekretnine za primjenu pondera rizika od 20%	<ul style="list-style-type: none">• Ograničenja kriterija kreditiranja potrošača smanjuju rizike povezane sa snažnim rastom kredita i zaduženosti kućanstava• Preporuka za ublažavanje kamatnog i kamatno induciranoga kreditnog rizika pri dugoročnom kreditiranju potrošača• Preporuka o postupanju pri odobravanju nestambenih kredita potrošačima

Zaštitni slojevi kapitala od 2022. znatno su ojačani

- Kombinirani zaštitni sloja kapitala je od 2022. do 2026. povećan s **4% - 6%** na **6 – 8,5%**
- Dodatni kapitalni zahtjevi povećavaju otpornost banaka u slučaju materijalizacije rizika

Kratice:

PCK – protuciklički zaštitni sloj kapitala;

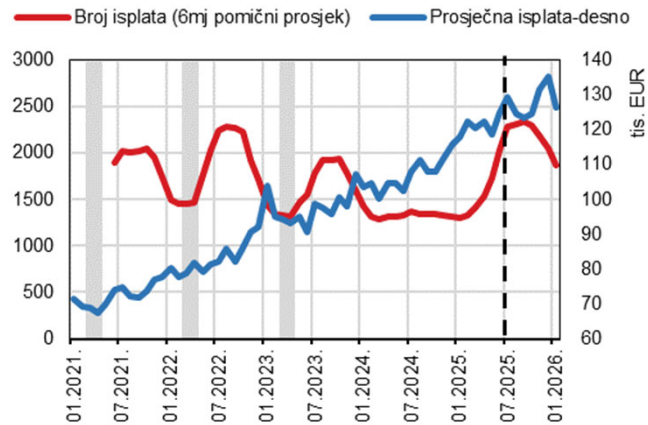
OSV – zaštitni sloj za ostele sistemske važne institucije;

SSR – zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik;

OK – zaštitni sloj za očuvanje kapitala

Makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja djeluju: udio stambenih kredita s povišenim DSTI i LTV omjerima znatno se smanjio

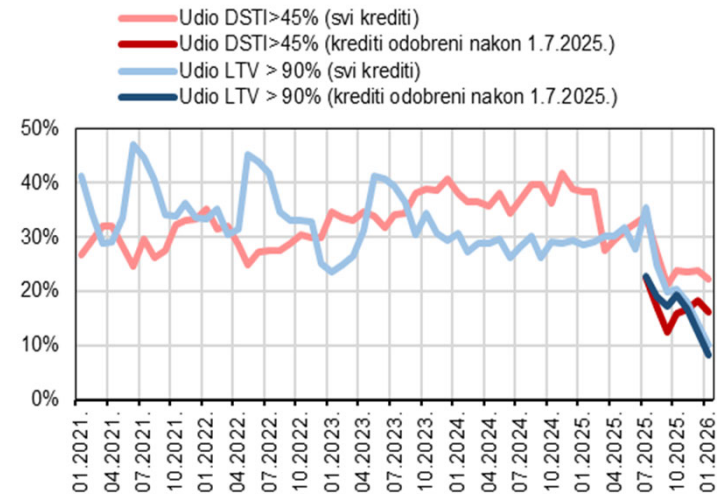
Broj novih stambenih kredita, iako niži nego u prvoj polovini 2025., i dalje je povišen

Napomena: Siva područja označuju razdoblja APN-a. Crna isprekidana linija prikazuje mjesec početka primjene Odluke o kriterijima kreditiranja potrošača.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

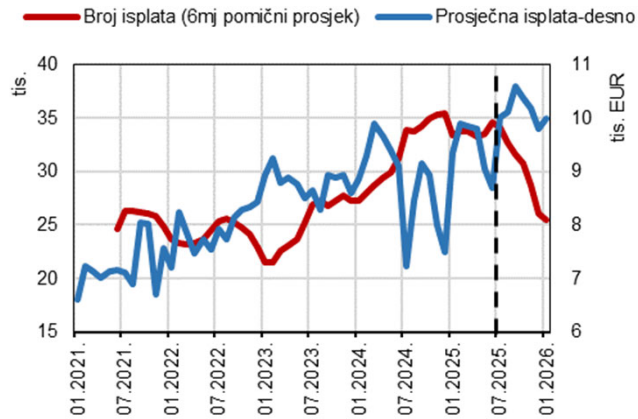
Udio novih stambenih kredita s DSTI odnosno LTV omjerom iznad ograničenja znatno se smanjio

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Broj odobrenih nestambenih kredita znatno se smanjio, uz snažan pad udjela onih s povišenim DSTI omjerom

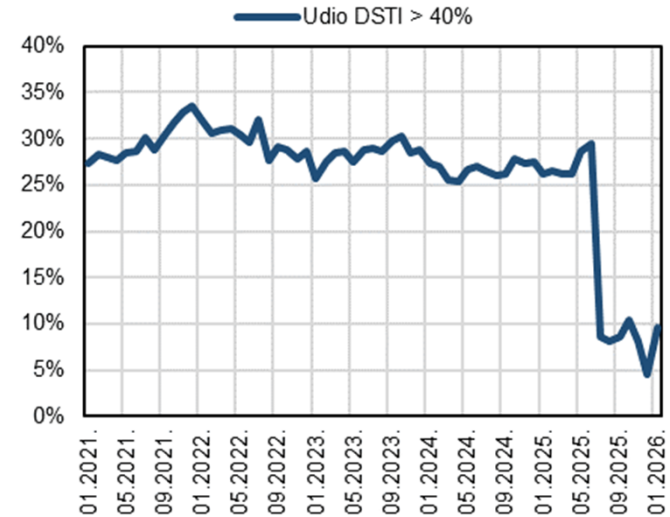
U drugoj polovini 2025. broj novih nestambenih kredita bio je manji od prosjeka prijašnjih godina

Napomena: Crna isprekidana linija prikazuje mjesec početka primjene Odluke o kriterijima kreditiranja potrošača.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Oko 10% novih nestambenih kredita ima DSTI omjer veći od 40%, za razliku od ranijih 30%

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Financijska otpornost gradi se u dobrim vremenima

- Bankarski sektor u zreloj fazi ciklusa bilježi rekordnu profitabilnost uz najnižu razinu NPL-ova, no dobra vremena ne traju zauvijek
- Ciklički rizici nakupljaju se već dulje vrijeme, dok se viškovi kapitala smanjuju pod utjecajem bržeg rasta imovine i isplata dobiti
- HNB vodi proaktivnu makrobonitetnu politiku, no i sam bankarski sektor mora jačati otpornost dok je to moguće
- Iako je bankarski sektor je stabilan i otporan čak i u hipotetskim vrlo nepovoljnim scenarijima, slabija kapitalna pozicija banaka u stresnom razdoblju može smanjiti sklonost kreditiranju gospodarstva i tako pojačati kontrakciju